

verbis Sanctus Spiritus locutus inducatur, & commentitia quaedam oracula venditentur.

n. 4. Esdr. 2. 34. &c. & 6. 25. alibi.

Credimus etiam non inviti, vixisse Scriptorem furentibus adhuc primis in Christianos persecutionibus, cum de Martyribus (n) motisque in vera Fidei assertores persecutionibus sermonem habeat. Objectum sibi per visum hominem narrat cap. 13. 1. &c. e mari emergentem, qui Mundi universi œconomia turbata, e quatuor Cœli ventis adversarios in se provocabat. Sculptit ille sibi impervium & inaccessible montem, quo tutus ab adversariorum conatibus evasit; unde verò mons ille excisus prodierit, frustra indagatum est. Subeuntes adversarios suos vir ille oris halitu exsufflavit. Tum hominum turbam pacis amantem ad se invitavit. Ipse est quem conservat Altissimus, qui per seipsum liberavit creaturam suam. . . . . Ecce dies veniunt quando incipiet Altissimus liberare eos, qui super terram sunt; & alii alios cogitabunt debellare, Civitas Civitatem, locus locum, & gens adversus gentem; & Regnum adversus Regnum. Ipse autem Filius meus arguet, qua adinvenerunt gentes. Sermonem habet de bello quodam & clade futura Judææ, multo quam quæ sub Caldæis contigit fœdiori

[o]; ea occasione ait: De ligno stillabit sanguis, & lapis dabit vocem suam, & populi commovebuntur, & regnabit quem non sperabunt. Quid hic Author insinuet, sine glossa intelligimus. Extat locus iste tanquam e Propheta aliquo relatus in Epistola S. Barnabæ nomine scripta, quamquam sententia paulò a Vulgata discrepat: Et quando hac consummabuntur? & dicit Dominus: Cum lignum inclinatum fuerit, & resurrexerit, & cum de ligno sanguis stillaverit. Non inviti suspicamur fieri potuisse, ut Epistolæ Author, sicut & Scriptor Libri sub Esdræ nomine vulgati, ex uno eodemque fonte, scilicet vel ex opere quodam apocrypho, vel e traditione aliqua oraculum derivarint. Si quis contendat, Scriptorem Epistolæ ad locum 4. Esdræ spectasse, novum ille habebit argumentum adversus Epistolæ sinceritatem, tanquam sub ementito Apostoli nomine, proculsa; vel saltem multo retrahenda illi erit ætas Authoris Libri 4. Esdræ, & cum initio vel saltem dimidio secundi sæculi componenda. Porrò Author iste Libri recentius, quam sub exitum secundi sæculi, nequaquam constituendus, utpote cuius Opus legerint S. Irenæus, Tertullianus, S. Clemens Alexandrinus, & S. Cyprianus tertii sæculi Scriptores.

o 4. Esdr. 5. 2. & segue.

DISSERTATIO AN ESDRAS SCRIPSERIT SIVE restauraverit Libros Sacros.

a Vide Bellarm. de verbo Dei lib. 2. c. 1. Natal. Alex. tom. 2. in Vet. Testam. Marian. nitor. in Epist. S. Hieronym. ad Paulin. Valron. Prolegomen. &c.

SI quarti Esdræ asserta habetur in Ecclesia autoritas, nihil esset quare honor restauratorum Sacrorum Bibliorum. Esdræ invideretur; apertior est enim ejus Libri sententia, quam ut per ambages aliò deflectatur. Accedit etiam consensus complurium Patrum & Scriptorum Ecclesiasticorum, quibus una sedit sententia, Libros omnes veteris Testamenti ante captivitatem scriptos, cum incendio sive ignoto alio casu periissent, Esdra Divino Spiritu afflato authore iterum Scriptis mandatos fuisse. Cum verò prioris hujus sententiæ Authoris fides sublesta sit in Ecclesia, nihil est cur eorum qui illum secuti sunt, suffragium alicujus momenti habeatur; quin etiam perniciosæ ex illa consecutiones facile deducendæ in causa fuerunt, cur nos exemplum & autoritatem præstantissimorum Theologorum secuti, omnibus viribus refutandum commentum suscipiamus (a).

à communi cæterorum fato Sacrum Exemplar servasse, quod deinde à se post captivitatem transcriptum Hebræorum manibus commiserit. Tertia tandem, recensuisse illum, & restituisse vetera Originalia, quorum pro viribus ita verba servavit, ut illis tamen non serviret; in unum etiam corpus omnia redegisse, cum alioquin antea nullo inter se vinculo federe jungerentur. Tres istæ opiniones in eo potissimum conveniunt, Scripturas omnes Divinas sive unius, sive plurium Opus habeantur, uni tamen esse Sancti Spiritus operationi deputandas; ut proinde nihil in Libris Canonis habeatur, cui Divina & infallibilis autoritas desit.

Author quarti Esdræ fons est, & unicum momentum opinionis de abolitione Sacrorum Librorum, eorumque Esdræ authore reparatione. Narrat Author cap. 14. 19. 20. 21. se cum fortè Domino adfueret, vocem invitantis audisse, qua instruere fratres suos jubebatur. Reposuit ille „ Ecce ego abibo sicut præcepisti mihi, & corripiam præsentem populum. „ Qui autem interim nati fuerint, quis commonebit? Positum est ergo sæculum „ in tenebris, & qui in habitat in eo „ sine

sine lumine; quoniam lex tua incensa est; propter quod nemo scit, quæ à te facta sunt, vel quæ incipient opera. Si enim inveni in te gratiam, immitte in me Spiritum Sanctum, & scribam omne quod factum est in sæculo ab initio, quæ erant in Lege tua scripta, ut possint homines invenire semitam, & qui voluerint vivere in novissimis, vivant. Et respondit ad me, & dixit: Vadens congrega populum, & dices ad eos, ut non quarant te diebus quadraginta, tu autem prepara tibi buxos multos, & accipe tecum Saream, Dabriam, Salemiam, Echanum, & Asiel, quinque hos qui parati sunt ad scribendum velociter, & venias huc, & ego accendam in corde lucernam intellectus, quæ non extinguetur quoad usque finiantur, quæ incipies scribere. Et tunc perstitis quedam palam facies, quedam sapientibus abscondere trades; in crastinum enim hac horâ incipies scribere. In frequenti ergo populi concione Esdras populo omnia exposuit, injunxitque ne toto 40. dierum spatio quisquam ad se accedere auderet. Assumptis deinde viris ad eam rem destinatis, mane alterius diei vocem audivit invitantis, ut aperto ore oblatam portionem hauriret. Ille ore statim inhiant aquæum liquorem, colore tamen ignem referentem, potavit: quo hausto, nimio veluti intelligentiæ æstu viri cor exundabat, sapientiâ pectus redundabat, spiritum nunquam memoria desituit, aperitque ad loquendum os nunquam quievit. Eodem intelligentiæ Spiritu quinque illi viri ab Altissimo donati, qui dictantis verba ita excipiebant, ut ne obscuris quidem scripto referendis deessent. Cibum ad noctem differabant, cum interim Esdras diu noctaque loquendo nunquam lassaretur. Ita spatio 40. dierum non minus quam 204. Libri scripto exarati sunt. Et cum complevisset quadraginta dies, locutus est Altissimus dicens: Priora quæ scripsisti, in palam pone, & legant digni & indigni. Novissimos autem septuaginta conservabis, ut tradas eos sapientibus de populo, in his est enim vena intellectus, & sapientiæ fons, & scientiæ flumen. An 100. priores Libri Veteris Testamenti scripta, 70. verò reliqui Novi Testamenti designent, incertum. Illud constat, Patres & Authores Ecclesiasticos opinionem inde suam de adornatis iterum ab Esdra Sacris Libris hausisse. Sententiam illorum qui Esdræ, & Senioribus eius ætatis adornatam Psalmorum collectionem tribuunt, cum quisque si quæ memoria teneret in medium conferret, apud Origenem legas (†). S. Clemens Alexandrinus intercidisse prorsus Sacros Libros in captivitate Babylonica autumat, quos deinde Esdras Spiritu Dei afflatus restituerit (b). S. Basilius Magnus (c) ostendi adhuc in Judæa plantitum narrat, in quam Esdras recudendis Sacris Scripturis ad omnium gentium utilitatem secessit. Leonitius (d), S. Isidorus, (e) & recentiorum

† In fragmento in Hexaplis D. Bernar. Montefaucon. Strom. lib. 1. & postea pag. 342. c. Epist. ad Chilonem. d. Leont. lib. de sectis. art. 2. e. Isidor. lib. 6. Origin. c. 1. Raban. Maur. Liran. Genebr. Sixt. Senesl. lib. 1. & Joban. de Raguso orat. habitâ in Concil. Constant.

Authorum plurimi huic visioni fidem adhibuerunt, cujus unicum momentum est opinio de absumptis incendio Sacris Libris injuriâ Chaldæorum, vel saltem incuriâ Hebræorum sive in excidio Jerusalem, sive in captivitate Babylonica, amissis, cujus opinionis fidem sublestat infra arguemus. Optatus Milevitanus autumat, Antiochum Epiphane Sacros Libros igne abolevisse, quos tamen Esdras memoriâ suggerente omnes reparaverit: Ut per unum hominem Esdras tota Lex, sicut antea fuerat, ad apicem distaretur (f). Sed crasso planè errore Esdras cum Antiochi Epiphane ætate componitur; facile autem viro imposuisse potuit Textus 2. Macch. 8. 23. ubi Esdras pro Eleazaro legitur. Vel si mavis, Esdras sub Macchabæis florentem cum altero Esdra in captivitate Babylonica agente confundit.

S. Basilius cæterique Patres afflatum Esdras S. Spiritu, ut reparandis sacris Libris par esset, post solutam captivitatem, & reditum in Palæstinam statuunt. Sed ex ipso Authoris Textu planum est, vel saltem credulis Lectoribus insinuatur, Opus ab eo susceptum in agro Babylónico, 30. annis ante captivitatem (g); simulque ex lectione veri Esdræ intelligimus, cum in Judæam venisset, Dei legem in manibus suis habuisse. Ita enim ad illum Artaxerxes (h): Missus es ut visites Judæam, & Jerusalem in Lege Dei tui, qua est in manu tua.

Reliqui verò Patres hinc Textus evidentia, & autoritate quarti Esdræ, quem Librum suspiciunt & observant, permoti, veriti pariter, ne ex priori illa opinione suspitionis aliquid perniciosæ creetur; per suasque demùm Sacros Libros nunquam penitus intercidisse, mediam sententiam elegerunt, rati Esdras quidem Sacros Libros reparasse simul, & evulgasse, non quidem iterum procedendo, sed recensendo, atque à mendis, quæ sive Amanuensium incuriâ, sive longâ sæculorum oblivione irrepserant, uno verbo, e naufragio illos servasse, collectisque preciosis reliquiis novæ Exemplaria transcripsisse, vetera pluribus in locis pristino nitore, adjectis etiam, si forte opus erat, explicationibus restituisse. S. Irenæus lib. 3. cap. 25. post institutum de Septuaginta Interpretibus, quos S. Spiritu afflatos credit, sermonem, ut huic historię fidem conciliet, ait, Sacris Scripturis in captivitate fœdè corruptis, post elapsos servitutis annos Esdras Divino Spiritu afflatus virum, à Deo sub Artaxerxe excitatum, præteritorum Prophetarum omnes rememorasse sermones, & restituisse populo eam Legem, qua data esset per Moysen. Hunc Irenæi locum integrum retulit Eusebius (i). Sed major videtur Textus Græci originalis quam Latini S. Irenæi energia; exprimit enim Esdras iterum veteres Prophetas recensuisse, & Libros Moysis restituisse. Quare eorum unus haberi potest, qui primam opinionem de resectis ex integro Sacris Libris ab Esdra tuentur; & dum corruptionem Scripturarum appellat, non Textus aliquam deprava-

f Optat. lib. 7. pag. 114. Edit. V. C. D. Dupin.

g Vide 4. Esdræ 10. 44. &c. & 12. 40. &c. & 14. 1. h 1. Esdr. 5. 11. 14.

i Hist. Eccl. l. 5. cap. 8.